

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp	Rapportage Inkoopdoelstellingen
Portefeuillehouder	J. Hamming
B&W-besluit d.d	24-05-2022

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Voor u ligt de rapportage op de realisatie van de inkoopdoelstellingen over 2021. Deze rapportage wordt elk jaar verstrekt ter monitoring van de voortgang van de inkoopdoelstellingen. Naast een terugblik op 2021 kijken we vooruit naar 2022 en brengen we de meest kansrijke aanbestedingen in beeld.

Aanleiding

Het strategisch inkoopbeleid van 2017 zet in op vijf inkoopdoelstellingen: duurzaam inkopen, SROI, aandacht voor MKB-ondernemerschap, en rechtmatig en doelmatig inkopen. Deze doelstellingen zijn vertaald naar indicatoren waarover jaarlijks wordt gerapporteerd. In 2022 wordt het inkoopbeleid geactualiseerd en worden de inkoopdoelstellingen opnieuw gedefinieerd.

Inkoopdoelstellingen en indicatoren

De inkoopdoelstellingen en de bijbehorende indicatoren uit het strategisch inkoopbeleid 2017 lichten we hieronder toe.

Duurzaam Inkopen

Gemeente Zaanstad heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid. Bij de aanbestedingen onderzoeken we de mogelijkheden om duurzaamheid in te zetten. Onder duurzaam inkopen verstaan wij dat we onze producten, leveringen en diensten inkopen met een maximale duurzame waarde. Dat betekent dat we daarbij ook de impact van inkoop op milieu- én sociale aspecten meenemen in het inkoopproces.

Dit doet Zaanstad door:

- Circulair in te kopen: Grondstofgebruik minimaliseren door hergebruik van producten, onderdelen en grondstoffen. Het is een systeem van gesloten kringlopen waarin producten hun waarde zo min mogelijk verliezen, hernieuwbare energiebronnen worden gebruikt en systeendenken centraal staat.
- Klimaatneutraal in te kopen: Het terugdringen van uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂-uitstoot, en het inzetten op de energietransitie door middel van inkoop.
- Sociale aspecten: Per aanbesteding bekijken we wat de effecten van inkoop zijn op sociale aspecten.

We gebruiken twee indicatoren om de voortgang op de doelstelling duurzaamheid te meten:

1. De inzet van de onderzoeksopdracht. De onderzoeksopdracht betreft de verplichting voor (ondergemandateerde) budgethouders tot het doen van onderzoek naar duurzame mogelijkheden bij inkopen. Dit onderzoek bestaat uit een verplichte marktconsultatie of verkenning. Waar dit binnen de budgettaire mogelijkheden valt, dienen de duurzaamheidsmogelijkheden te worden benut. Het doel is dat er een eerlijke keuze wordt gemaakt tussen duurzaamheid en budget. De motivatie voor de keuze wordt per aanbesteding vastgelegd in een kansenkaart en opgeslagen in het aanbestedingsdossier.

---

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties)). Vermeld altijd in het raadsinstrument: wat u wilt bespreken inclusief een korte concrete toelichting.

2. Het aantal inkooptrajecten waar duurzaamheid is ingezet. Dit leggen we vast in de MVI-Zelfevaluatie tool (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen). Hierin wordt geregistreerd of is uitgevraagd of een inkooptraject milieuvriendelijk, biobased of circulair is aanbesteed².

Deze indicatoren zijn bedoeld om inzicht te krijgen in het resultaat van de onderzoeksoopdracht en de vertaling daarvan in de praktijk. Ook maakt dit inzichtelijk hoe vaak duurzaamheid concreet wordt uitgevraagd en ingezet (in aantallen).

Social Return on Investment (SROI)

De ambitie van gemeente Zaanstad is dat kwetsbare burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen om mee te doen naar vermogen en dat kansen op werk worden gestimuleerd door SROI als hefboom te gebruiken. We willen dan ook onze daadwerkelijke contractafspraken met ondernemers zoveel mogelijk realiseren. We noemen dit het beïnvloedingsvermogen van SROI. Hiervoor brengen we in beeld wat de waarde van de SROI verplichting is en sturen op invulling daarvan.

Dit doet Zaanstad door:

- Regionaal Social Return Beleid Zaanstreek-Waterland.
- Uitvoeringsprotocol Social Return Zaanstreek-Waterland.
- Maatwerk bij elke aanbesteding m.b.t. de uitvraag, het percentage SROI en de invullingsmogelijkheden.

Het doel is om door middel van SROI bij te dragen aan de opgaven op de arbeidsmarkt, sociaal ondernemerschap te stimuleren en bij te dragen aan andere maatschappelijke opgaven van de gemeenten. Om de resultaten van de SROI ambitie in beeld te brengen, zijn er twee indicatoren vastgesteld. Als eerste het beïnvloedingsvermogen, hierbij wordt de waarde van de SROI verplichting op de contracten gemeten (in €). Dit is het potentieel, wat gaat over de mate waarin (of tot op welke hoogte) we opdrachtnemers stimuleren om inclusief te werkgeven en een kans te bieden aan mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Als tweede meten we het realisatieniveau; het percentage van de waarde van de SROI verplichting die is ingevuld, de omvang van de uitvoering.

In 2020 is het nieuwe uitvoeringsprotocol Social Return on investment Zaanstreek-Waterland vastgesteld, waardoor er meer invullingsmogelijkheden van SROI zijn. Deze invullingsmogelijkheden leveren vijf nieuwe indicatoren. De indicatoren gaan over A. Arbeidsparticipatie, B. Sociaal Inkopen, C. Co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling en D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten.

We meten:

A. Arbeidsparticipatie

1. Aantal SROI plaatsingen op betaald werk. Dit zijn o.a. kandidaten vanuit de Banenafpraak, WIA, WAO, Participatiewet en WW. We kijken naar het totale aantal kandidaten dat is geplaatst en het aantal Zaanse kandidaten.
2. Aantal SROI plaatsingen op een opleiding of ontwikkelplek. Dit zijn kandidaten op een werkervaringsplek of kandidaten die een opleiding volgen, zoals de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL), Beroeps Opleidende Leerweg (BOL), Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) of Praktijkonderwijs (PRO). Hierbij kijken we naar het totale aantal kandidaten dat is geplaatst en het aantal Zaanse kandidaten.

B. Sociaal Inkopen

3. Waarde in € besteed aan sociaal inkopen van diensten of producten bij erkende sociale ondernemers. Hierbij kijken we naar de totale waarde en het aandeel van Werkom.

C. Co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling

---

² Hierin worden ook andere MVI thema's geregistreerd, namelijk ISV, innovatiegericht, MKB-vriendelijk. SROI wordt alleen in Wizzr geregistreerd en niet in de MVI ZET.

4. Waarde in € besteed aan co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling, zoals een praktijkopleidingstraject.

D. Bijdrage aan maatschappelijke activiteiten

5. Waarde in € besteed aan Bijdrage aan maatschappelijke activiteiten in de gemeente, zoals activiteiten gericht op (arbeids)participatie, armoedebestrijding of onderwijs.

Aandacht voor het MKB-ondernemerschap

De ambitie van Zaanstad is het maximaliseren van inkoop-en aanbestedingskansen voor het MKB.

Dit doet Zaanstad door:

- Informatievoorziening door middel van een inkoopkalender, infographic en inkoopvideo.
- In samenwerking met ondernemers bijeenkomsten en cursussen organiseren voor MKB.
- Zo veel mogelijk onderhands aanbesteden, binnen de kaders van de Aanbestedingswet.
- Zo weinig mogelijk belemmerende voorwaarden creëren in offerte-aanvraag.
- Eenvoudige en digitale procedures.

Dit onderdeel van het beleid wordt geactualiseerd om meer focus te leggen op het betrekken van lokale ondernemers. I.v.m. de coronamaatregelen zijn de bijeenkomsten in 2021 vervangen door een online informatieve video voor de lokale ondernemers.

Voor het MKB is er in 2021 een aparte indicator opgesteld, namelijk het aantal MKB leveranciers in de regio. Op basis van data uit de eigen administratie en TenderNed onderzoeken we hoeveel lokale en regionale MKB bedrijven er hebben ingeschreven op de Europese aanbestedingen. Dit geeft inzicht in hoeverre we de doelgroep bereiken en of het MKB voldoende mogelijkheid heeft om in te schrijven.

Vanaf 2022 gaan we ook de Niet Europese Aanbestedingstrajecten onderzoeken, waaronder de meervoudig onderhandse aanbestedingen en de aanbestedingen van het Ingenieursbureau.

Rechtmatig en doelmatig Inkopen

Als overheidsdienst gaan we zakelijk en transparant om met publieke gelden, waarbij we elke schijn van integriteitsschending voorkomen. Wij zien erop toe dat geld rechtmatig en kostenbewust wordt besteed en dat werk wordt gecontroleerd.

Dit borgt Zaanstad door:

- Vastgesteld inkoopbeleid en inkoopproces.
- Bijhouden en delen van de inkoopkalender.
- Publiceren van aanbestedingen via TenderNed
- Ontwikkeling van spendanalyse-functie en inkoopketenanalyse.
- Binnen kaders regelruimte benutten waarbij opgaven en doelen centraal staan.

Bij rechtmatig inkopen is het doel dat we als gemeente de juiste inkoopprocedure volgen, zodat we dit aan de accountant en de gemeenteraad kunnen verantwoorden. Hierbij is de indicator of de juiste inkoopprocedure is gevolgd conform het eigen inkoopbeleid en de Aanbestedingswet 2012. Dit wordt gemonitord via de P&C cyclus met ondersteuning van de gemeentebrede inkoopkalender. Input voor deze kalender zijn de bestaande (exploitatie)overeenkomsten, de jaarlijkse ophaalronde van toekomstige aanbestedingsplannen t.b.v. de inkoopkalender binnen de organisatie aan het einde van het jaar, nieuwe projecten die aangemeld worden gedurende het jaar en de spendanalyse(s) die jaarlijks uitgevoerd wordt. De inkoopkalender wordt jaarlijks vastgesteld door de inkoopboard. Afwijkingen op deze inkoopkalender worden ingebracht in de inkoopboard. Indien er sprake is van een onrechtmatigheid dan wordt conform beleid het college geïnformeerd (voldongen feit) danwel vindt besluitvorming door college plaats (bij een vooraf te nemen besluit).

Voor de doelstelling doelmatigheid zullen nog indicatoren worden vastgesteld. Op dit moment geven we invulling aan deze doelstelling door in te kopen op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. Bij Europese aanbestedingen kan er alleen gemotiveerd afgeweken worden. In het nieuwe beleid wordt de definitie van doelmatigheid formeel vastgesteld.

Algemeen

In totaal zijn er 18 Europese aanbestedingstrajecten gepubliceerd op TenderNed (inclusief 2 marktconsultaties). Daarnaast zijn er 30 nationale aanbestedingstrajecten gepubliceerd. Voor de doelstellingen duurzaamheid, SROI, MKB en rechtmatigheid is in beeld gebracht op welke wijze er in 2021 invulling is gegeven aan de inkoopdoelstellingen.³

Duurzaamheid

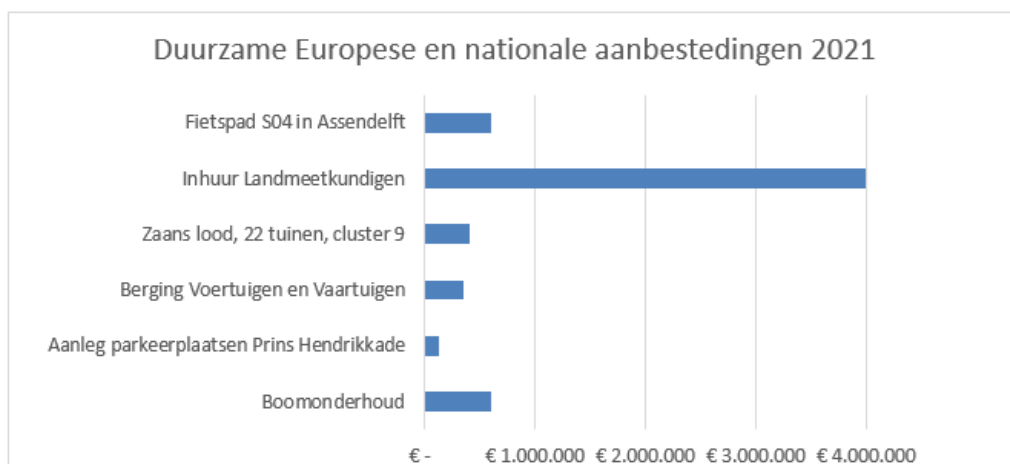
De inzet van de onderzoeksopdracht is onderzocht. Hiermee voldoen we aan de verplichting in het kader van het beleid duurzaam inkopen en opdrachtgeverschap om jaarlijks te rapporteren over deze onderzoeksverplichting en dit te evalueren en waar nodig aan te passen. Het jaar 2020 is gebruikt om ervaring op te doen met deze werkwijze. Bij 15 aanbestedingen en/of pilots heeft de onderzoeksopdracht toen al geleid tot een duurzame uitvraag. In 2021 is eraan gewerkt om de onderzoeksopdracht zichtbaar vast te leggen in dossiers door middel van een kanskaart 'Duurzaam inkopen'. In 2021 is de onderzoeksopdracht bij 5 Europese trajecten ingezet (zie bijlage A). In de tabel wordt weergegeven of er voldaan is aan de onderzoeksopdracht, of dit vervolgens daadwerkelijk is meegenomen tijdens het inkoopproces, en waar we in de praktijk tijdens contractmanagement op inzetten.

Vervolgens is gekeken naar het aantal inkooptrajecten waar duurzaamheid is ingezet. Zoals voorgesteld in de MRA Roadmap Inkopen en Opdrachtgeverschap gaat het hier om een procesmeting (bijlage C).

In 2021 zijn in totaal 3 Europese aanbestedingen als duurzaam aangemerkt. Hierbij gaat het om de Europese aanbestedingen die in 2021 zijn aangekondigd en gepubliceerd via TenderNed. Een mooi voorbeeld is de aanbesteding voor het bergen van voertuigen en vaartuigen, waarbij een elektrisch bergingsvoertuig wordt ingezet. Daarnaast zijn er 3 nationale aanbestedingen als duurzaam aangemerkt. In onderstaande grafiek is te zien welke aanbestedingen het betreft. De meervoudige onderhandse aanbestedingen en de pilots zijn niet in het aantal meegenomen. In 2020 werden er 7 Europese aanbestedingen als duurzaam aangemerkt. Door corona en het nieuwe werken zijn een aantal kansrijke aanbestedingen (die aanvankelijk in 2021 zouden worden gestart) uitgesteld, zoals multiservices, multifunctionals en kantoormeubilair. De verwachting is dat het aantal aanbestedingstrajecten waar duurzaamheid wordt meegenomen in 2022 hoger ligt.

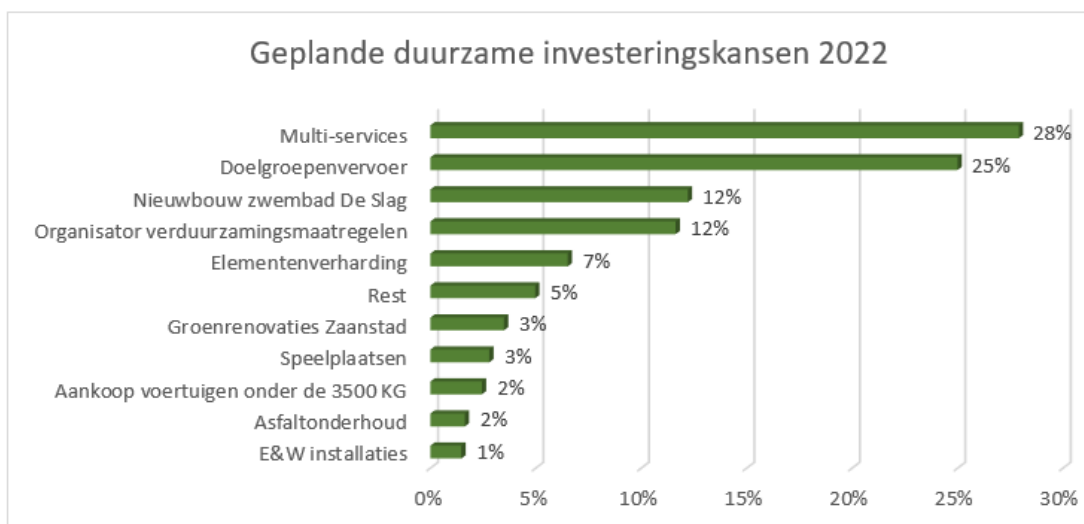
---

³ De cijfers zijn een momentopname en kunnen fluctueren.

Vooruitblik 2022

In 2022 staan een aantal kansrijke aanbestedingen op de planning. De verwachte investeringswaarde is ruim € 86.000.000,-. Daarnaast zal in 2022 het Manifest Maatschappelijk Verantwoord inkopen 2022-2025 worden ondertekend. Daar moet vervolgens binnen een half jaar tot 1 jaar een nieuw actieplan voor worden opgesteld.

SROI

In 2020 is het nieuwe regionale uitvoeringsprotocol in werking getreden. In 2021 heeft de SROI desk alle lopende contracten in de administratie verwerkt en wordt er volgens het nieuwe protocol via de online monitoringstool Wizzr gerapporteerd. Ondernemers kunnen hierin zelf de invulling van de SROI verplichting rapporteren. Aan de hand van bewijsstukken tonen ondernemers in Wizzr aan dat, en op welke wijze, ze social return inspanningen leveren. Dit is bijvoorbeeld een getekende arbeidsovereenkomst of een formeel document van een erkende opleidingsinstelling. De SROI desk controleert de bewijsstukken. Met het gebruik van Wizzr is het mogelijk om de SROI invulling per kalenderjaar bekijken. De data tot en met 2020 is gebaseerd op de gemiddelde invulling vanaf 2013. Vanwege verschillen in de meetmethodiek is het niet mogelijk om een goede vergelijking te maken met de voorgaande jaren. De data uit 2021 zal daarom fungeren als nulmeting.

In 2021 heeft er een rekenkameronderzoek plaatsgevonden. De uitkomsten zijn eind 2021 bekend gemaakt en worden op dit moment verwerkt. Zo zijn onder andere de SROI indicatoren aangescherpt. De uitkomsten van het rekenkameronderzoek worden niet in deze

rapportage opgenomen vanwege de omvangrijkheid, maar worden in een apart document toegelicht.

Indicatoren

Bij alle 16 van de Europese aanbestedingen is onderzocht of het uitvragen van een SROI verplichting proportioneel en kansrijk is en hoe hoog de verplichting zou moeten zijn. Aan de hand van de registratie in Wizzr is: 1. het beïnvloedingsvermogen en 2. het realisatieniveau in kaart gebracht. Het beïnvloedingsvermogen is afhankelijk van de soort aanbestedingen, het aantal en de omvang van de aan te besteden opdrachten en zal daarom jaarlijks fluctueren. SROI is maatwerk, waardoor een harde cijfermatige prognose niet zinvol is. Wat betreft het realisatieniveau streven we naar 85% invulling van de SROI verplichting. Doordat we werken met meerjaren contracten wordt de SROI verplichting over verschillende jaren heen ingevuld en kunnen we pas achteraf, na afsluiting van het contract, rapporteren over de eindstand van de SROI invulling.

SROI Peiling 2021

stand per 02-2022

Twee doorontwikkelde indicatoren:

a. <u>Beïnvloedingsvermogen</u>	€ 2.946.294,-
Waarde van de SROI verplichting	
b. <u>Realisatieniveau</u>	71%
Welk percentage van de waarde van de SROI verplichting is ingevuld	

Daarnaast is gekeken naar de inzet van de brede SROI invullingsmogelijkheden. Voor de genoemde 5 nieuwe indicatoren is geen harde cijfermatige prognose mogelijk. De invulling hangt af van de beschikbare SROI kandidaten en actuele arbeidsmarktplekken. Wel bepalen we vooraf (relatieve) streefwaardes die gebaseerd zijn op de actuele invulling van het jaar ervoor. Zo kan het bijvoorbeeld een wens zijn om in 2022 meer SROI plaatsingen op betaald werk te realiseren dan het aantal plaatsingen in 2021. Met inkoop hebben wij een grote ambitie en willen wij ons jaarlijks blijven ontwikkelen. Bij deze ambitie past een stip op de horizon en een toename van het aantal SROI-plaatsingen.

N.B. Dit is afhankelijk van verschillende factoren en hierbij zijn we gebonden aan de opdrachtnemers en de markt.

De in Wizzr gerapporteerde SROI invulling over 2021 is opgebouwd aan de hand van vier hoofdgroepen:

A. Arbeidsparticipatie

1. Aantal SROI plaatsingen op betaald werk: 58 kandidaten, waarvan 25 Zaanse kandidaten.
2. Aantal SROI plaatsingen op een opleiding of ontwikkelplek: 77 kandidaten, waarvan 33 Zaanse kandidaten.

B. Sociaal Inkopen

3. Waarde in € besteed aan sociaal inkopen van diensten of producten bij erkende sociale ondernemers: de totale waarde bedraagt €192.857,-, waarvan €64.003,- bij Werkom.

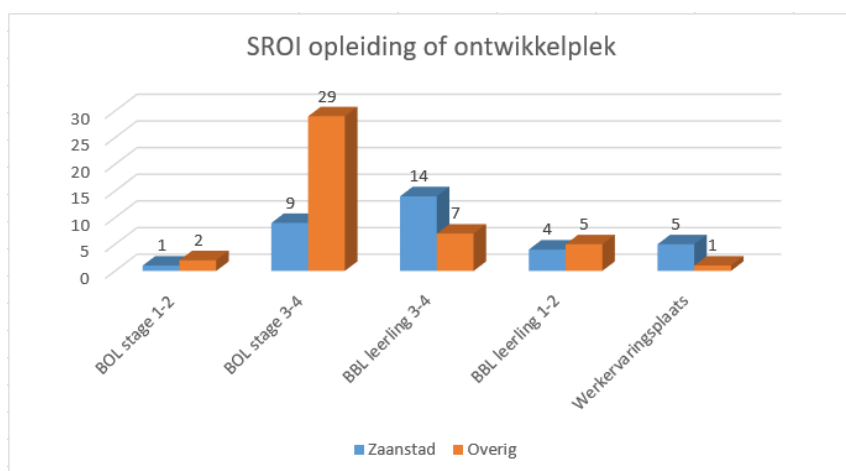
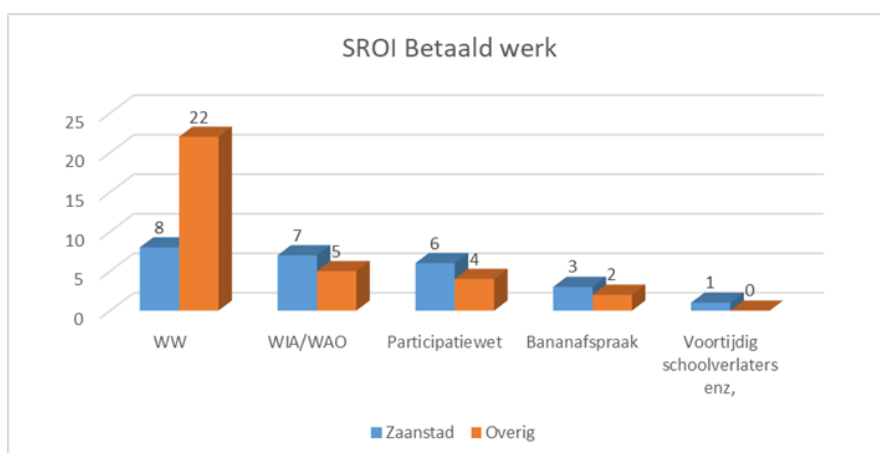
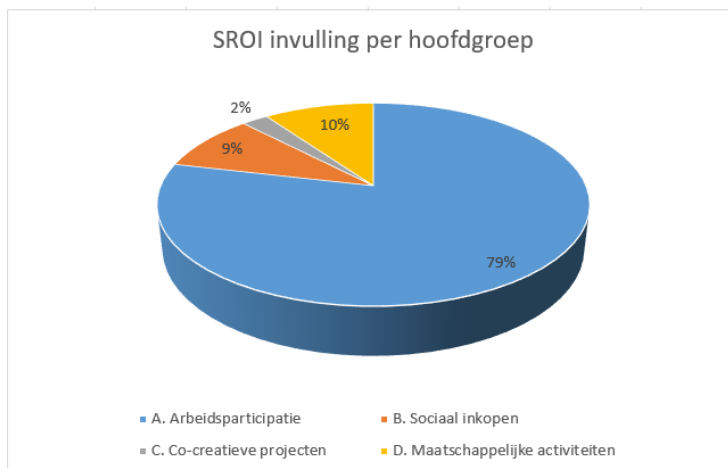
C. Co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling

4. Waarde in € besteed aan co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling: de totale waarde bedraagt €49.648,-

D. Bijdrage aan maatschappelijke activiteiten

5. Waarde in € besteed aan Bijdrage aan maatschappelijke activiteiten in de gemeente: de totale waarde bedraagt €206.719,-

In onderstaande grafieken wordt de SROI invulling toegelicht.⁴ Rapportages over SROI zijn een momentopname. De aantallen en bedragen stijgen komend jaar nog i.v.m. de nog aan te vullen data door opdrachtnemers. Zo zagen we over 2020 achteraf nog een stijging van het aantal geplaatste kandidaten op betaald werk van 47 naar 80 kandidaten. Het aantal kandidaten op een opleidings- of ontwikkelplek is, achteraf nog, van 73 naar 109 kandidaten gegaan. In bijlage B worden de plaatsingen bij arbeidsparticipatie gespecificeerd.

⁴ De SROI desk houdt zich bezig met social return on investment. Dit gaat over de social return op inkoopopdrachten en dus over de opdrachtnemers van de gemeente (als opdrachtgever) die een SROI verplichting hebben. Over de doelstelling voor de bananafsprak (mensen uit het doelgroepenregister) t.a.v. het personeelsbeleid van Zaanstad wordt in de staat van de organisatie gerapporteerd.

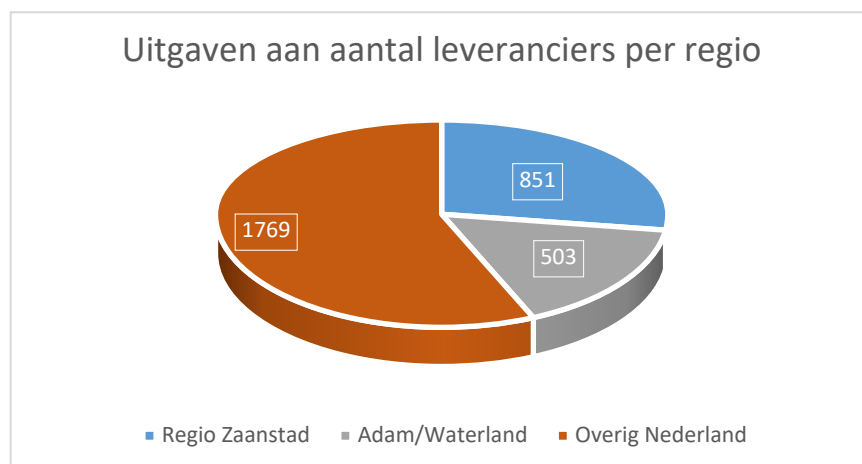
Ten opzichte van 2020 zien we daarnaast dat de sociale inkoop bij Werkom in 2021 een stuk hoger is (van €9.791,- naar €64.003,-). Wat bijdraagt is dat Werkom in 2021 een brochure heeft gemaakt over Sociaal inkopen bij Werkom. Deze brochure is verspreid onder opdrachtnemers die hebben aangegeven de SROI verplichting met Sociaal inkopen te willen invullen. Opdrachtnemers konden o.a. relatiegeschenken en kerstpakketten via Werkom bestellen. In de uitvoering zijn er bij Werkom knelpunten met betrekking tot de beschikbaarheid van mensen en materiaal. Hierdoor waren zij in de loop van 2021 niet meer in staat om te leveren.

MKB

Er hebben 121 lokale en regionale MKB ondernemingen ingeschreven op één van de Europese aanbestedingen. Bij de Europese aanbestedingen is het niet mogelijk om de voorkeur voor lokale ondernemers mee te wegen. Gunning vindt plaats op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. Via de gunnings- en afwijzingsbrieven en lostordergesprekken krijgen zij terugkoppeling over hun inschrijving.

Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen (MOA) heeft de gemeente meer vrijheid en dient er minimaal één lokale ondernemer uitgenodigd te worden. De onderhandse aanbestedingen zijn nog niet onderzocht, omdat deze aanbestedingen decentraal worden uitgevoerd. In 2022 is gestart met een MOA inkoopkalender gestart om meer zicht te krijgen op de onderhandse dossiers. Hiermee kunnen we vanaf 2023 over de Europese en niet-Europese aanbestedingen rapporteren.

We kunnen al wel kijken naar het totaal van de uitgaven aan leveranciers in de regio. In onderstaande tabel is de verhouding van leveranciers uit Zaanstad, de regio en overig Nederland te zien. Dit betreft zowel de Europese als onderhandse aanbestedingen.

Rechtmatigheid

In 2022 treedt de wet op de rechtmatigheidsverantwoording in werking en legt het college zelf verantwoording af aan de gemeenteraad over de rechtmatigheid. 2021 is gebruikt als pilotjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording. In 2020 is een nieuw format vanuit de accountant voor de controle 2020 in werking gesteld. Dit betekent dat de bedragen die vanaf 2020 gefactureerd zijn, te herleiden moeten zijn naar een contract of opdracht aan de hand van een kenmerk. Echter, uit de analyse blijkt dat op een groot deel van de facturen het betreffende kenmerk niet is meegegeven. Het proces hieromtrent vergt nog aanpassingen. Een voorgestelde oplossing is om het kenmerk in de overeenkomst op te nemen en naar de ondernemers te communiceren. Vanaf 2022 kunnen we daarmee per aanbesteding de uitgaven monitoren.

Verder is in 2021 een inkoopketenanalyse uitgevoerd met daaruit verbeterpunten die bijdragen aan de kwaliteit van de informatievoorziening in de gehele inkoopketen.

Bijlage A: Onderzoeksopdracht

In onderstaande tabel wordt weergegeven of er voldaan is aan de onderzoeksopdracht, of dit vervolgens daadwerkelijk is meegenomen tijdens het inkoopproces, en waar we in de praktijk tijdens contractmanagement op inzetten. Het gaat om de Europese aanbestedingen die in 2021 zijn aangekondigd en gepubliceerd via TenderNed.

Aanbestedingen 2021	Onderzoeksopdracht	Opgenomen tijdens inkoopproces?	Praktijk tijdens CM
1. Aanbesteding boomonderhoud	Ja	Ja, BRL boomverzorging en/of BRL groenvoorzieningen of gelijkwaardig als geschiktheidseis. Geen gebruik van meststoffen en chemische bestrijdingsmiddelen Zorgvuldig handelen ogv bijv. wet natuurbescherming, ecologisch werkprotocol, flora & fauna wetgeving	Gekeken wordt of er aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden met ON t.a.v. hoogwaardig hergebruik van biogrondstoffen zoals stamhout, houtsnippers, snoeiafval en maaisel.
2. Aanbesteding wegslepen voertuigen en andere objecten	Ja	Ja, ISO14001 of gelijkwaardig. Terugdringen CO2 uitstoot door inzet van voertuigen met minder CO2 uitstoot/zero emissie & verdere verduurzaming wagenpark van dienstverlener. Hergebruik van objecten en materialen, duurzame sloop en het afvoeren van afgewerkte olie uit voeren vaartuigen.	CM gaat monitoren op navolgende kpi's: aantal keren dat elektrisch voertuig is ingezet; % wagenpark dat emissievrij is; aantal objecten/voertuigen dat is hergebruikt. Per kwartaal vinden evaluatiegesprekken plaats.
3. Aanbesteding Specialistische Jeugdzorg	Ja	Ja, indienen van een PvA duurzaamheid is niet als uitsluiting meegenomen, maar als contractvoorwaarde binnen 1 jaar bij uitvoering. Mag immers niet ten koste gaan van continuïteit en kwaliteit van hulpverlening.	In jaar 1 moet ON met PvA duurzaamheid komen, waarbij gedacht kan worden aan emissies in logistieke bewegingen, bevorderen van gezondmakende leefomgeving (contact met dieren en natuur); voorlichting milieubewust handelen bij begeleid wonen, sociale aspecten m.b.t. personeel. Dit wordt besproken met CM.
4. Aanbesteding gebruiksartikelen en gereedschappen	Ja	Ja, CO2 prestatieladder Indienen van PvA duurzaamheid voor circulaire oplossingen, schoner transport (gunningscriterium). Inzet op recycling van verpakking en jerrycans. Inzet van aspen 2 en 4 als schonere variant. Slimmere/efficiëntere logistiek (bundelen leveringen). ON draagt kpi's aan waar tijdens uitvoering door CM op gemonitord wordt.	Aan de hand van het PvA worden duurzaamheid kpi's ontwikkeld. Dat plan wordt ieder jaar in de contractbesprekingen bekeken. Jaarlijks moet opdrachtneer met een verbetervoorstel komen om in de uitvoering verder te verduurzamen. Op deze manier stimuleren we dat opdrachtneer blijft verduurzamen.
5. Inhuur landmeetkundigen	Ja	CO2 prestatieladder minimaal trede 3 dan wel een ISO 14001.	De CO2 prestatieladder trede 3 en ISO 14001 zijn als minimumeis uitgevraagd.

Bijlage B: Specificatie van de plaatsingen op arbeidsparticipatie

	Zaanstad	Overig	Totaal
Beschut werk			
Banenafsprak	3	2	5
WSW detachering			
WIA/WAO	7	5	12
Participatiewet	6	4	10
Voortijdig schoolverlaters etc.	1		1
Na uitstroom BBL 1-2. VSO Pro			
Nugger Participatiewet			
WW	8	22	30
Totalen Betaald werk	25	33	58

		Zaanstad	Overig
Werkervaringsplaats	5	1	6
BBL leerling 1-2	4	5	9
BBL leerling 3-4	14	7	21
BOL stage 1-2	1	2	3
BOL stage 3-4	9	29	38
VSO/Pro leerling			
Totalen Opleiding of ontwikkelplek	33	44	77
Totalen Alles	58	77	135

Specificatie van Overige SROI invulling:

	<i>B. Sociaal Inkopen</i>	<i>C. Co-creatieve projecten voor kandidaat-ontwikkeling</i>	<i>D. Bijdrage aan Maatschappelijke activiteiten</i>
Bedrag 2021	€ 192.857 Aandeel Werkom € 64.003	€ 49.648	€ 206.719

Bijlage C: Toelichting op het Inkoopproces

Planningsfase inkopen

Om diensten of werken in te kopen voor de Gemeente Zaanstad werken we met een meerjarenplanning. De centrale inkoopkalender zorgt dat inkoopcontracten tijdig worden verlengd of een nieuwe inkoopopdracht wordt opgestart met de juiste inkoopprocedure. Bij de start van een traject op de inkoopplanning wordt een inventarisatie of marktconsultatie gedaan om de duurzaamheids- of SROI kansen te onderzoeken.

Realisatie inkooptraject

Zodra de inkoopfase start wordt er een aanbestedingsprocedure opgestart. De kansen uit de planningsfase worden vertaald naar de daadwerkelijk selectie van leveranciers waarbij we gaan inkopen.

Hier bekijken we het aantal gerealiseerde kansen voor de inkoopdoelstellingen van SROI en duurzaamheid. Ofwel we bekijken hoeveel van de daadwerkelijk gepubliceerde Europese aanbestedingen per jaar ook bijdragen aan de inkoopdoelstellingen.

Contract monitoring en evaluatie van de inkopen

Zodra het contract van de ingekochte dienst of het werk ingaat hebben we de verplichting de uitgaven te verantwoorden. Ook bekijken we of de inkopen bijdragen aan de Inkoopdoelstellingen uit het Inkoopbeleid van de Gemeente Zaanstad zoals onder andere Duurzaamheid en SROI. Hiervoor moet de uitvoering van het contract gemonitord en geëvalueerd worden met de leverancier die het werk of de dienst uitvoert.

MRA-meetmethodiek

We hebben afspraken gemaakt binnen de metropoolregio Amsterdam (MRA). De MRA werkgroep heeft de Roadmap 'Circulair Inkopen' opgesteld, waarin twee meetmethoden zijn opgenomen. In 2020 zijn we afgestapt van de meetmethodiek spendanalyse en overgegaan op de meetmethodiek op basis van het aantal inkooptrajecten. Reden hiervoor is dat de MRA hiervoor een duidelijkere en betrouwbaardere aanpak hanteert, waardoor de resultaten realistischer zijn. De spendanalyse is gebaseerd op uitgaven. De uitgaven zijn echter een momentopname en geven geen indicatie van de bereikte duurzaamheidsdoelstelling. Hier is de administratie tevens niet naar ingericht. Conform de voorgestelde stappen ten aanzien van de meetmethodiek MRA is over 2020 gestart met een nulmeting.

In de MRA methodiek wordt het aantal inkooptrajecten gemeten waar veel impact te behalen is en waar directe invloed is op duurzame oplossingen (Kantoorbenodigheden, vervoer, gebouwen, GWW en Maatschappelijk Domein). Inkopen zijn als "direct" gelabeld als er een fysieke component is of als er logistiek bij komt kijken. In afwijking op de MRA-meetmethodiek hebben we ook de indirecte productgroepen (dus zonder fysieke of logistieke component) meegenomen, aangezien hier ook duurzaamheid is meegenomen en dit anders een onvolledig beeld geeft van het proces.

Betreft

Actieve informatievoorziening.

Opdrachtgever

R. de Vries
robert.vries@

Bijgaande stukken

Geen

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

drs. J. Hamming, burgemeester

Digitaal ondertekend door burgemeester drs. J. Hamming op 24-05-2022

drs. G. Blom, gemeentesecretaris

Digitaal ondertekend door gemeentesecretaris drs. G. Blom op 24-05-2022